

@sote113 #sote113

Marjut Aalto
asiantuntija, hankekoordinaattori
Päivi Rouvali, asiantuntija

Järjestöt mukana muutoksessa

AJANKOHTAISTA SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUKSESTA JÄRJESTÖILLE

Päivän ohjelma:

- Klo 9.00-9.30 Aamukahvi
- klo 9.30-10.00** JärjestöSotehanke 113 asiantuntija, hankekoordinaattori Marjut Aalto
JärjestöSotehanke 113 asiantuntija Päivi Rouvali
Tervetuloa ja JärjestöSotehanke 113:n ajankohtaiset kuulumiset
- klo 10.00-11.30** Valtionvarainministeri Petteri Orpo
Ministerin alustus ja keskustelua
- klo 11.30-12.30** Omakustanteinen lounas
- klo 12.30-13.30** Sote-uudistuksen muutosjohtaja Antti Parpo
Varsinais-Suomen sote-uudistuksen tilanne
- klo 13.30-14.00** Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Pekka Myllymäki
Järjestöt mukana uudistuksessa - kunnat, maakunta ja rajapinnat
- klo 14.00-14.30** Valtakunnallinen koordinaattori Riikka Korhonen
Turun kaupunki, hyvinvointitoimiala / Kuntaliitto
Kunta-järjestöyhteistyön mahdollisuudet
Arkeen voimaa-ohjelma
- klo 14.30-14.45** JärjestöSotehanke 113 asiantuntija Janina Andersson
Tilaisuuden päätössanat

Hankkeen tausta ja tarkoitus

Osa STM:n Suomi 100: Järjestö 2.0: mukana muutoksessa - avustusohjelmaa. Alkanut 8 / 2017. Sostella valtakunnan koordinaatio.

JärjestöSotehanke 113:lla

- vahvistetaan sote-järjestöjen roolia Varsinais-Suomessa osana *sote- aluetta ja maakuntaa*
- turvataan kansalaisjärjestötoiminnan edellytyksiä *peruskuntatasolla*.
- lisätään *järjestöjen* yhteistyötä ja omaa muutosvalmiutta uudessa maakunnassa ja tulevalla sote-alueella
- vahvistetaan järjestöjen roolia *asiakkaan* äänenä, asiakaskokemuksen esiin tuojana ja asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksien ja osallisuuden mahdollistajana.

113 PÄÄVASTUIDEN JAKAUTUMINEN

- **Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry**
Hankekokonaisuuden johto ja koordinaatio
 - **Ikäihmisiin** liittyvän järjestötyön osaprojekti
- **Turun Kaupunkilähetys ry:**
 - **Työikäisiin** liittyvän järjestötyön osaprojekti
- **Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry**
 - **Lapsiin ja nuoriin** liittyvän järjestötyön osaprojekti

113 SOPIMUSKUMPPANUUDET

- TVJ, Turun Seudun Vammaisjärjestöt (n. 30 järjestöä)
- Salon SYTY (n. 30 järjestöä)
- Turun Lähimmäispalveluyhdistys
- MLL, Varsinais-Suomen piiri
- TST, Turun Seudun Työttömät
- Varsinais-Suomen FinFami
- Fingerroosin säätiö
- Suomen Punainen risti, V-S:n piiri
- Folkhälsans Förbund, Åboland
- Sateenkaarikoto

113 SOPIMUSKUMPPANUUDET

- Turun kauppakamari
- Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän diakoniakeskus
- Turun kaupungin hyvinvointitoimiala, maakunnalliset kärkihankkeet
- Salon kaupunki
- Opintokeskus Sivis

Käytännön toiminta, maakuntataso

- **Järjestökentän vaikuttavuuden ja roolin esille tuominen**
 - Osallistuminen uudistuksen työryhmiin, esim. kärkihankkeet
 - Verkostojen luominen ja vahvistaminen
 - Yhteydet maakunnan sote-muutosten avainhenkilöiden ja järjestöjen välille ja yhteisien tilaisuuksien järjestäminen
 - Pikadeitti- ym. eri tyyppisiä tilaisuuksia eri sektoreiden yhteen saattamiseksi ja uudenlaisten kumppanuuksien löytämiseksi
 - Yhteistyö ja tietojen vaihto myös alueemme sote-alan yritysten kanssa, mm. yhteistyö Turun kauppakamarin kanssa
 - Valtakunnallisen sote-muutoskeskustelun tiivis seuraaminen ja siihen osallistuminen maakunnallisen vaikuttamistyön näkökulmasta
 - Tiivis yhteydenpito mm. muutoksen vastuuministeriin

Käytännön toiminta, kuntataso

- **Aktiivinen osallistuminen ja verkostojen luominen ja vahvistaminen**
 - Lisätään tietoisuutta järjestöjen toiminnasta ja kumppanuusmahdollisuuksista osana hyvinvoinnin edistämistä.

Tiedon levittäminen vaikuttamistyön osana

- Hyödynnetään järjestöjen jo olemassa olevia hyviä käytäntöjä ja levitetään niitä.

Käytännön toiminta, järjestötaso

Luodaan sote-järjestöjen maakunnallinen verkosto

Toiminta käynnistettiin Picnic-risteilyllä, maakunnan koko sote-järjestökentän edustajat. Risteily toimi verkostoitumisen lisäksi järjestöjen kuulemistilaisuutena ja nykytila-analyysina toimenpiteiden täsmentäminen

- Tuotetaan tietoa ja tiedotetaan järjestöjä maakunta- ja sote-uudistuksen eteenpäin viemisestä (säännölliset uutiskirjeet)
- Verkoston yhteisiä kehittämispäiviä, työpajoja ja vertaistyon foorumeja järjestötyön näkyväksi tekemisestä, vaikuttamis-, viestintä- ja sote-osaamisesta, jalkautuvaa ryhmäcoachausta
- Sähköiset yhteisöfoorumit, esim. Järjestö 2.0 keskusteluryhmä facebookissa

Käytännön toiminta, yksilötaso

- **Sote-uudistukseen liittyvän asiakaskokemuksen kerääminen järjestöiltä ja sen välittäminen maakunta/sote-uudistustasolle**
 - Etenkin haavoittuvassa asemassa ja heikosti ääntään kuuluviin saavien ihmisten kuulemisen vahvistaminen.
 - Kehitetään yhdessä julkisen sektorin toimintatapoja, jolla varmistetaan palvelunkäyttäjien ehjällä hoito- ja palvelupolulla pysyminen.
 - Kiinnitetään erityishuomiota sekä hankkeen että muiden toimijoiden tiedotuksen esteettömyyteen ja selkokieliisyyteen.

SYKSYLLÄ 2018 tehty mm.

Varsinais-Suomen sote- ja maakuntauudistuksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen järjestöryhmä sai tehtäväkseen kuvata sosiaali- ja terveystieteiden järjestöjen hyvinvointia ja terveyttä edistävää toimintaa Varsinais-Suomessa.

Tausta-aineistona kuvauksessa käytettiin:

- **Tuija Braxin** valtakunnallista selvitystä järjestöjen roolista
- Varsinais-Suomen sote- ja maakuntavalmistelun järjestöjen intressiryhmän tekemää **järjestöjen tarkistuslistaa**
- Alueellista hyvinvointikertomusta varten JärjestöSotehanke 113:n tekemää sote-järjestöjen **hyte-toimintojen ja sen yhteistyökumppanien kyselyä**

2018 jatkuu...

- Kuvausluonnos oli 113:n kautta sote-järjestöjen **kommenttikierroksella** lokakuussa 2018, jonka jälkeen työryhmä teki muutoksia
- 5.12. kuvaus käsiteltiin muutosorganisaation hyte- ja sote-valmistelijoiden kanssa.
- **SOSIAALI- JA TERVEYSJÄRJESTÖJEN HYVINVOINTIA JA TERVEYTTÄ EDISTÄVÄ TOIMINTA VARSINAIS-SUOMESSA - kuvaus julkaistiin 14.12.**
- Kuvaus on jaettu 113- hankkeen sähköpostilistalla oleville sekä julkaistaan Kimpassa-kotisivuilla ja 113-hankkeen kotisivuilla

Kuvausta hyödynnetään maakunnan hyte-koordinaatiotoiminnan sote-järjestö-yhteistyön suunnittelussa.

Kuvaus on tehty maakunnan ja sote-järjestöjen tarpeita varten. Tarkoituksena ei ole kuvata yksittäisten järjestöjen toimintaa, vaan yhdistää toimintaa maakunnalliseksi kokonaisuudeksi

KUVAUKSEN RAKENNE

SOSIAALI- JA TERVEYSJÄRJESTÖJEN HYVINVOINTIA JA TERVEYTTÄ EDISTÄVÄ TOIMINTA VARSINAIS-SUOMESSA

Varsinais-Suomen sote- ja maakuntauudistus
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän alatyöryhmä:

Järjestötyöryhmä 15.12.2018

sote- ja
maakuntauudistus
Varsinais-Suomi

Järjestöt mukana muutoksessa

SISÄLLYSLUETTELO:

Otsikko ja sisällysluettelo	1
Johdanto	2
Kuva kokonaisuudesta	3
Tukea elämäntilanteeseen:	
Matalan kynnyksen neuvonta ja ohjaus	4
Elintapaohjaus ja neuvonta	5
Keskusteluapu ja -tuki	6
Etsivä ja löytävä työ	7
Ystävä-, avustaja- ja tukihenkilö yms. toiminta	8
Vertaistoiminta	9
Järjestöjen lastenhoitoapu	10
Ruoka-apu, vaateapu ja harrastetuki	11
Toimintaa ja tekemistä:	
Toimintakykyä tukevat ryhmät (vars. erityisryhmät)	12
Harraste-, kulttuuri- ja liikuntaryhmät	13
Virkistystoiminta	14
Tiedotusta ja verkostoja:	
Asiantuntija-, tiedon tuotanto- ja tiedotuspalvelut	15
Verkosto- ja kumppanuustyö	16
Kansalaistaitojen vahvistaminen	17
Osallisuutta:	
Avoimet kohtaamispaikat	18
Järjestöjen yhteisjärjestöjen tuki	19
Vapaaehtoistyön koordinointi ja tuki	20
Sote- tai Maku-palveluiden yhdyspinnalla:	
Sopeutumisvalmennus	21
Kuntouttava työtoiminta	22
Yleishyödyllinen sosiaalinen kuntoutus	23
Omaishoitajalomitus ja päivätoiminta	24
Kriisiauttaminen	25
Järjestötyöryhmä ja kiitokset	26

**Varsinais-Suomen sote- ja maakuntauudistus
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän alatyöryhmä:**

Järjestötyöryhmä

JärjestöSotehanke 113, Varsinais-Suomi, Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry, Minna Rosendahl, puheenjohtaja

Lounais-Suomen Lihastautiyhdistys ry/Avustajakeskus, Sirke Salmela

Salon SYTY ry, Eija-Riitta Hilska

SOSTE ry, Minttu Ojanen

Suomen Punainen Risti, Kontti-kierrätystavaratalo, Sanna Joronen

Turun Seudun TST ry, Teija Leppämäki

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry, Miia Hänninen

Lisätietoja:

Minna Rosendahl, p. 0400-653379, minna.rosendahl@muistiturku.fi

Yhteistyössä:

sote- ja
maakuntauudistus
Varsinais-Suomi

Järjestöt mukana muutoksessa

**Lämmin kiitos kaikille, jotka ovat antaneet osaamistaan ja aikaansa
kuvaustekstien muotoiluun jo luonnosvaiheessa!**

Lounais-Suomen Lihastautiyhdistys ry/Avustajakeskus, Susanne Pohjola ja Kuu-Katjaana Sillanpää

Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry, Varsinais-Suomen piiri, Janina Andersson

Suomen Punainen Risti ry, Varsinais-Suomen piiri, Minna Rautanen ja Tommi Virtanen

Suomen Sydänliitto ry, Varsinais-Suomen piiri, Nanette Huovinen

Turun kaupunki, hyvinvointitoimiala ja Varsinais-Suomen sote- ja maakuntauudistus, Pasi Oksanen

Turun Kaupunkilähetys ry, Katja Suominen ja Päivi Rouvali

Turun seudun Omaiset ja Läheiset ry, Katja Havula

Turun Seudun TST ry, Joe Majanen ja Riku Salo

Turun Seudun Vammaisjärjestöt TVJ ry, Paula Kukkonen

Vaikuttavaa elintapaohjausta sosiaali- ja terveydenhuoltoon poikkiallisesti (VESOTE) – hanke, Varsinais-Suomi, Linda Dalblom

Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry, Johanna Syrjänen

Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry, Hanne Mansala

2018 jatkuu...

**JÄRJESTÖT VAIKUTTAJINA HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISESSÄ
TILAISUUS, yhteistyössä Turun Seudun Vammaisjärjestöt TVJ ry:n kanssa:**

Tuija Braxin ja kokemuspuheenvuorojen tallenne katsottavissa:

<https://www.youtube.com/watch?v=nirV96X6QqA&t=3554s>

Paneelikeskustelu: Mitä on järjestöjen vaikuttava työ:

<https://www.youtube.com/watch?v=mH0yYKMG3VQ>

TEHTIIN KYSELY ASIAKKAAN OSALLISTUMISEN JA VAIKUTTAMISEN MAHDOLLISUUKSISTA varsinais-suomalaisissa järjestöissä, jonka pohjalta pidettiin

➤ **Yhdessä ääni kuuluviin – tilaisuus**

Puhujana mm. Jenni Airaksinen Kuntaliitosta; Järjestöjen vaikuttaminen kuntiin, tallenne katsottavissa: <https://youtu.be/VAwA0VPQbYk>

PERUSTETTIIN YHTEISTYÖSSÄ TURUN KAUPUNGIN KANSSA ESTEETTÖMYYSRAATI ESTEETTÖMYYTTÄ JA OSALLISUUTTA EDISTÄMÄÄN

➤ **raadissa 10 jäsentä, toiminta alkoi lokakuussa. Toiminta perustuu osallistujien vapaaehtoisuuteen ja kokemusasiantuntijuuteen.**

TEHTIIN KYSELY MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖTÄ TEKEVILLE JÄRJESTÖILLE, jonka pohjalta pidettiin

- Järjestöjen rooli mielenterveys- ja päihdetyössä- tilaisuus yhteistyössä Varsinais-Suomen mielenterveysomaiset- FinFami ry:n kanssa

Tilaisuuden esitykset löytyvät 113- kotisivuilta:

<https://vslapset.fi/jarjestosotehanke-113/>

113 Keväällä mm.

Maakuntataso:

- **VANHUSNEUVOSTOT VAIKUTTAJINA TULEVASSA MAAKUNNASSA**

5.2. klo 10.00-15.30 Ruissalon kylpylässä, Turku. Järjestetään yhteistyössä Varsinais-Suomen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunnan kanssa, tilaisuus on tarkoitettu V-S vanhusneuvostojen jäsenille

Järjestötaso

- **Ajankohtaista SOTE JA MAAKUNTAUUDISTUKSESTA 16.1. klo 9.00- 14.45,**

Valtion Virastotalo auditorio, Turku.

Puhujina mm. valtionvarainministeri Petteri Orpo ja Sote-uudistuksen muutosjohtaja Antti Parpo

- **Vaalivaikuttamisvalmennus sotejärjestöille 12.2. Salo, 13.2. Turku, 15.2. Turku**

Valmentajan toimii JärjestöSotehanke 113:n asiantuntija Janina Andersson

113 Keväällä mm.

Järjestötaso

- **Järjestöpäivä Tyksin T-sairaalassa 9.4.** Järjestöt kutsutaan esittelemään toimintaansa sairaanhoitopiirin henkilökunnalle. Tilaisuus järjestetään yhteistyössä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kehittämispalvelut- yksikön kanssa.

Yksilötaso

- **OSALLISUUS KUULUU KAIKILLE- tilaisuus 19.3. Turku.** Järjestetään yhteistyössä Turun Seudun Vammaisjärjestöt TVJ ry:n kanssa

JÄRJESTÖJEN EDUSTUSTA SOTE- JA MAAKUNTAVALMISTELUN ORGANISAATION TYÖRYHMISSÄ

Intressiryhmien (Järjestöt) kuulemiset (pj. Soste ry, 18 järjestöedustajaa):

- laajentumassa koko maku- ja sote-uudistusta koskevaksi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä

- JärjestöSotehanke 113: Minna Rosendahl

Ehkäisevän päihdetyön alatyöryhmä

- JärjestöSotehanke 113:n edustajana: Turun Seudun TST, ohjaaja Riku Salo
Turun Seudun TST ry (Viuhka-projekti)

Kulttuurihyvinvoinnin alatyöryhmä

- JärjestöSotehanke 113: n edustajana: Varsinais-Suomen
mielenterveysomaiset – FinFami ry, toiminnanjohtaja Samuli Koskinen

Osallisuuden alatyöryhmä

- JärjestöSotehanke 113: Marjut Aalto
- JärjestöSotehanke 113:n edustajana: Daisy Ladies ry, toiminnanjohtaja Hülya "Hissu" Kytö

Liikunnan palveluketjujen alatyöryhmä

- JärjestöSotehanke 113:n edustajana: Folkhälsans Förbund rf, Åboland, verksamhetsledare Regina Strandberg

Järjestötyön alatyöryhmä (pj. JärjestöSotehanke 113)

- järjestöjen intressityöryhmän nimeämät edustajat: Soste, Lounais-Suomen Lihastautiyhdistys, Turun Seudun TST, V-S:n Lastensuojelujärjestöt, Salon SYTY

Aikuissosiaalityön työryhmä:

- JärjestöSotehanke 113: Asiantuntija Päivi

Terveysosiaalityön alatyöryhmä

- JärjestöSotehanke 113:n edustajana: Syömishäiriöliitto – SYLI,
toiminnanjohtaja Kirsi Broström

Maahanmuuttajapalvelujen alatyöryhmä

- Sateenkaarikoto ry, projektipäällikkö Minna Maanpää

Kasvupalveluiden, työikäisten sosiaalipalveluiden, Kelan palveluiden ja kuntoutuksen palveluiden yhteensovittamisen alatyöryhmä

- JärjestöSotehanke 113:n edustajana: Turun Seudun TST ry, projektipäällikkö (Työllä tehden -hanke) Teija Leppämäki

Sosiaalisen kuntoutuksen ja kolmannen sektorin rooliin aikuissosiaalityössä keskittyvä alatyöryhmä

- JärjestöSotehanke 113: Asiantuntija Päivi Rouvali

Vammaispalvelujen työryhmä:

- JärjestöSotehanke 113:n edustajana: Turun Seudun Vammaisjärjestöt TVJ ry. Pirkko Heino

Kiitos! Olehan yhteydessä:

- Minna Rosendahl, 0400-653379
minna.rosendahl@muistiturku.fi
- Marjut Aalto, 040-5271665
marjut.aalto@muistiturku.fi
- Päivi Rouvali, 040-8378730
paivi.rouvali@tukenasi.fi
- Janina Andersson 040-5098998
janina.andersson@mll.fi
- FB, TWITTER: @sote113, #sote113
- Kotisivut: <https://vslapset.fi/jarjestosotehanke-113/>
(Kotisivujen alalaidasta voit myös ilmoittaa tietosi ja/tai tilata uutiskirjeen)

Kunta-järjestöyhteistyön kartoitus

Varsinais-Suomessa keväällä 2018 (16 vast)

Kunnan ja järjestöjen yhteistyön organisointi

- Toteutetaan pääsääntöisesti toimialoittain käytännön yhteistyössä. **Viidessä** kunnassa järjestöyhteistyön organisoinnista vastaa **hyvinvointikoordinaattori** tai vastaava työntekijä. Muutamissa kunnissa tuotiin esiin **järjestöyhteistyön organisoinnin puute resurssipulan takia**.
- Yhteydenpidon kunnan ja järjestöjen kesken kerrottiin tapahtuvan yleensä luonnollisesti toiminnan mukaan. Järjestöjä on tavattu kunnissa yleensä yhteisten asioiden hoitamisen tiimoilta, **säännöllisiä järjestötapaamisia** esim. yhdistysiltoja kertoi järjestävänsä **viisi kuntaa**. Pienissä kunnissa korostettiin luontevaa yhteydenpitoa, koska ihmiset tuntevat hyvin toisensa.
- Useimmissa kunnissa **tiedotetaan järjestöjen toiminnasta kunnan nettisivuilla** esim. kunnan tapahtumakalenterin avulla. Puolet vastanneista kunnista kertoi tiedottavansa järjestöjen toiminnasta joka kotiin jaettavana kunnan tiedotuslehden avulla.

Kunta-järjestöyhteistyön kartoitus

Varsinais-Suomessa keväällä 2018 (16 vast)

Tilojen käyttö

- **Kaikki vastanneet kunnat tarjoavat tiloja** järjestöjen käyttöön. Kaikki kunnat kertoivat myös antavansa järjestöille mahdollisuuksia järjestää toimintaa kunnan toiminnan yhteydessä (esim. terveyskeskus, kirjasto). Lähes kaikki kunnat kertoivat tarjoavansa ainakin joitakin tiloja järjestöjen käyttöön ilman maksua.
- Kymmenessä kunnassa katsottiin tilojen varaamiskäytännöissä olevan **selkeät pelisäännöt ja toimintaohjeet**. Kolmessa kunnassa kerrottiin, että ohjeistukset ovat juuri tekeillä. Kolmessa kunnassa kerrottiin, ettei yhtenäisiä ohjeistuksia ole, vaan käytäntö tilojen käytössä on kirjavaa.

Avustukset ja kumppanuus

- Kunnista 14 vastasi, että kunnalla on **selkeät käytännöt järjestöjen avustamiseen**. Kahdessa kunnassa tuotiin esille, ettei käytäntöä sote-järjestöjen avustamiseen ole olemassa. **Kolmessa kunnassa on kuvattu yleisesti kunta-järjestö -yhteistyötä kirjallisessa muodossa.**

Järjestöavustukset Varsinais-Suomessa

- Tietoa Varsinais-Suomen 27 kunnasta kerättiin marraskuun 2017 ja toukokuun 2018 välisenä aikana
- *Maksaako kunta avustuksia sosiaali- ja terveysalan järjestöille ja paljonko mahdolliset avustukset vuosittain ovat? (Kartoitus koskee kaikkia sote-järjestöille maksettuja avustuksia, selvitys ei koske kilpailutettua toimintaa.)*
- Vastaus tuli 19 kunnasta sekä kuntayhtymä Akselista, kuuden kunnan osalta ei saatu vastausta
- **Vastanneista kunnista 18 on maksanut järjestöille avustuksia, vastausten perusteella yhteensä n. 3,3 miljoonaa**
- Päätökset on tehty saatujen tietojen mukaan sosiaali- ja terveyslautakunnassa